

Premiul Nobel pentru Economie 2018

William D. Nordhaus **Paul M. Romer**
Universitatea Yale (SUA) Universitatea din New York (SUA)

În acest an, Premiul Nobel în Științele Economice, acordat de Banca Centrală a Suediei a fost obținut de doi economiști americani: William D. Nordhaus de la Universitatea Yale și Paul M. Romer de la Universitatea din New York.

Contribuțiile cele mai semnificative ale celor doi cercetători constau în determinarea cauzelor și consecințelor creșterii economice. După cum apare și în anunțul oficial de decernare a Premiului Nobel, meritele principale ale celor doi profesori sunt sintetizate astfel:

William D. Nordhaus a integrat schimbările climaterice în analiza macroeconomică pe termen lung, în timp ce Paul M. Romer a integrat inovațiile tehnologice în analiza macroeconomică pe termen lung.

William Nordhaus s-a născut la 31 mai 1941 în Albuquerque, New Mexico, în 1963 a absolvit Universitatea Yale, iar în anul 1967 a obținut doctoratul la MIT. După terminarea studiilor doctorale, Nordhaus s-a reîntors la Universitatea Yale unde și-a desfășurat întreaga activitate. El a dezvoltat așa-numitul model macroeconomic cantitativ, DICE (engl. *Dynamic Integrated Climate-Economy Model*) pentru releva **interacțiunea dintre economie și mediu**. Acronimul modelului amintit (trad. zar) este ales intenționat pentru a sugera ideea că omenirea se joacă cu viitorul planetei. În opinia sa, pentru a remedia efectele negative generate de emisiile de gaze cu efecte de seră se impune o schemă globală de impozitare, în funcție de cantitatea emisă de dioxid de carbon.

Contribuțiile lui Nordhaus s-au făcut remarcate și în **măsurarea activității economice**, arătând că indicatorii tradiționali nu surprind și calitatea vieții. Nordhaus propune un alt instrument de măsură,

care să capteze direct utilitatea rezultată din consum, să includă beneficiile legate de serviciile de sănătate, educație și petrecerea timpului liber, dar care să elimine externalitățile negative referitoare la viața și munca urbană.

William Nordhaus este autorul și coautorul multor lucrări de referință, dintre care menționăm: *Is Growth Obsolete?*, *Managing the Global Commons: The Economics of Climate Change*, *The Climate Casino: Risk, Uncertainty, and Economics for a Warming World*.

Paul Romer s-a născut la 7 noiembrie 1955 în Denver, Colorado. În 1983, a obținut doctoratul la Universitatea din Chicago, iar în prezent este profesor la Universitatea din New York, Stern Business School.

Cercetările lui Romer stau la baza *teoriei creșterii economice endogene*, relevând rolul *investițiilor în capitalului uman și în inovare* la creșterea economică. Și cercetările anterioare au subliniat importanța inovației tehnologice, dar nu au modelat felul în care deciziile economice și condițiile pieței stimulează generarea de noi tehnologii. Din acest motiv, Romer evidențiază, pe de o parte însemnătatea politicilor publice în stimularea inovației tehnologice, iar, pe de altă parte, nevoia elaborării unor legi care să protejeze drepturile de proprietate intelectuală, pentru a recompensa noile idei.

Cu toate că modelele sale macroeconomice sunt extrem de complexe, inclusiv din punctul de vedere al aparatului matematic folosit, Romer s-a exprimat împotriva “matematizării excesive” (engl. *mathiness*) menite să complice în loc să clarifice ideile de bază. În 2016, profesorul a ocupat funcția de economist-șef al Băncii Mondiale, funcție din care a demisionat la scurt timp, considerând că rapoartele acestei instituții sunt influențate de interese politice.

Din lucrările de referință ale lui Paul Romer amintim: *Endogenous Technological Change*, *Two Strategies for Economic Development: Using Ideas and Producing Ideas*, *The Origins of Endogenous Growth*, *Growth Cycles*.

Deși, aparent, domeniile de cercetare ale celor doi laureați sunt diferite, ele converg prin accentuarea ideilor de raritate a resurselor și de imperfecțiune a piețelor. Mesajul comun transmis de cei doi economiști este că atât utilizarea politicilor publice, cât și cooperarea internațională sunt măsuri imperios necesare pentru o creștere economică sustenabilă.

Conf. univ. dr. Irina-Marilena BAN,
Departamentul de Economie politică

Cluj-Napoca,
15.10.2018